

ENSKEDE-ÅRSTA-VANTÖRS
STADSDELSFÖRVALTNING

BILAGA 5

Verksamhetsberättelse 2007

Del 2

Enskede-Årsta-Vantör

Förvaltningsgemensamma frågor

En ny förvaltning

Under första halvåret 2007 fanns både Enskede-Årsta och Vantörs stadsdelsförvaltningar kvar oförändrade. Under våren tog stadsdelsnämnden beslut om en ny förvaltningsorganisation för den nya förvaltningen, Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsförvaltning. Ett bemanningsarbete skedde under mars till maj. I juni flyttade den nya ledningen och administrationen in i Enskede-Årsta stadsdelsförvaltnings kontor vid Årsta Torg. Under året har stadsdelsnämnden och kommunstyrelsens ekonomiutskott godkänt att förvaltningen hyr nya förvaltningslokaler i Globenområdet.

Under hösten har verksamheterna inom individ- och familjeomsorgen och beställarenheterna inom omsorgen om äldre och funktionsnedsatta flyttat samman i gemensamma lokaler. Den 1 juli startade ett nytt kontaktcenter på Rangstagatan 22. De flesta av förvaltningens verksamheter som förskolor, hemtjänstenheter etc., har inte berörts av förändringen annat än att de har fått nya arbetskamrater inom ledning och administration. Alla verksamhetsområden har dock sedan sammangåendet prioriterat arbetet med att hitta gemensamma arbetsformer för att ta tillvara det bästa från de båda organisationerna.

Vid halvårsskiftet lämnade stadsdelsnämnden över ansvaret för grundskola, sarskola och skolbarnsomsorg till utbildningsförvaltningen.

Under hösten har ett omfattande arbete skett med att minska övertaligheten som uppstod när de två tidigare stadsdelsförvaltningarna avvecklades och att med hjälp av stadens omstruktureringsavtal och omställningskansli erbjuda lösningar för var och en. Flertalet av de personer som var övertaliga vid halvårsskiftet har hittat lösningar för sin situation.

Samverkan med landstinget

Förvaltningens fem verksamhetsavdelningar har samverkat med landstinget under året. I stort sett har samverkan fungerat bra. I huvudsak är det gränsdragningsdiskussioner som avhandlas i de olika samverkansfora som finns på alla nivåer. Under året har ett samverkansavtal tagits fram mellan ekonomiskt bistånd inom förvaltningen, landstinget, försäkringskassan och arbetsförmedlingen. Vidare har man inom äldreomsorgen förberett ett samverkansavtal med landstinget.

Demokrati

Vid stadsdelsnämndens sammanträde den 14 juni år 2007 lämnade majoriteten en skrivelse om demokratiarbetet i Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd.

Skrivelsen behandlar bland annat *brukare-/anhörigråd*. Förvaltningen har under året tagit fram regler för brukare-/anhörigråd, som stadsdelsnämnden fastställde vid sitt sammanträde den 20 december 2007.

Inom äldreomsorgen har anhörig- och förtroenderåd funnits inom följande verksamheter.

- Stureby/Tussmötegårdens vård- och omsorgsboende (anhörigråd)
- Skogsgläntans vård- och omsorgsboende (anhörigråd)
- Årsta vård- och omsorgsboende (anhörigråd)
- Enskede Nya servicehus (förtroenderåd)
- Rågsveds äldrecentrum (förtroenderåd)
- Hagsättras hemtjänst (förtroenderåd)

Från stadsdelsnämndens pensionärsråd har en representant ingått i respektive lokalt förtroenderåd. Ambitionen har varit att skapa flera råd på lokal nivå. Inom Enskededalens servicehus har planering för ett förtroenderåd inletts.

Inom omsorgen om personer med funktionsnedsättningar har ett förslag om brukarråd utarbetats. Förslaget innebär att representanter från gruppboende och daglig verksamhet under år 2008 bjuds in till möten där avdelningschefen är ordförande.

Inom förskola, fritid och kultur finns förskoleråd (eller motsvarande) vid 82 procent av förskolorna. Vidare har fritidsgårdarna gårdsråd.

De synpunkter som kommer fram genom dessa råd är ingångsvärden vid planeringen av verksamheten, till exempel när enheterna tar fram kvalitetsgarantier. På övergripande nivå finns också stadsdelsnämndens pensionärsråd och handikappråd, som har sammanträtt regelbundet under år 2007. Dessa råd har möjlighet att lämna synpunkter på stadsdelsnämndens ärenden.

Enligt skrivelsen ska nämnden utse ett *ungdomsråd*, som har representativitet i form av geografisk spridning inom området och könstillhörighet. Under året har förvaltningen arbetat med att undersöka hur ett ungdomsråd skulle kunna utformas.

Skrivelsen tar även upp lokalt *företagarråd*. Nämnden har fastställt arbetsformerna för företagarrådet. Förvaltningen har under hösten genomfört två möten med företagarrådet där representanter från flera företagareföreningar deltog.

Skrivelsen tar upp en lokal utvecklingsstrategi, vilket nämnden har fattat beslut om i januari år 2008. I utvecklingsstrategin behandlar förvaltningen en av skrivelsens andra frågor, *stadsdelskonferenser*. Förvaltningen hänvisar därför till strategin när det gäller samverkan med föreningar och förekomsten av stadsdelskonferenser.

Personer som bor i Enskede-Årsta-Vantör har möjlighet att lämna *medborgarförslag* till stadsdelsnämnden. Information om medborgarförslag finns på förvaltningens kontor på Dalens allé 3, Rangstagatan 22 och Årstavägen 56 A samt på webbplatsen. Under året har 27 medborgarförslag kommit in, att jämföra med år 2006 då Enskede-Årsta fick in 37 medborgarförslag.

Stadsdelsnämnden har fastställt *lokaler för nämndsammanträden* för år 2008. Enligt skrivelsen får förvaltningen i uppdrag att ta fram en *informationsplan*. Förvaltningen återkommer till stadsdelsnämnden om detta under våren.

Genom den här redovisningen har förvaltningen avrapporterat demokratiarbetet utifrån stadsdelsnämndens beslut den 14 juni 2007.

Avdelningen för förskola, fritid och kultur

Verksamheten inom avdelningen för förskola, fritid och kultur har varit organiserad enligt beskrivningen i verksamhetsplan 2-2007.

Avdelningschefen har ordet

Förskola

Alla förskoleenheter har i sina kvalitetsredovisningar beskrivit arbetssätt för att samverka och föra dialog med hemmen. Föräldraenkäter visar att föräldrarna är trygga med verksamheten och att de överlag är nöjda med sina egna möjligheter till inflytande. Förskolorna har, enligt utvärderingar, arbetat på många olika sätt med att ge barnen inflytande och delaktighet i verksamheten. Man behöver dock bli ännu bättre på att konkretisera barnens inflytande.

Förskolorna är måna om att på olika sätt fortlöpande informera föräldrarna om verksamhetens innehåll och aktuella förändringar samt ge möjlighet till dialog. Alla föräldrar har erbjudits utvecklingssamtal.

Enligt personalens utvärderingar har barnen gjort stora framsteg i sin språkutveckling. Föräldrarna har i enkäter och utvecklingssamtal visat att de uppskattar dokumentationen av barnens utveckling och lärande.

I stadsdelsområdet finns fem öppna förskolor. Sammantaget har man haft 9 772 besök av både barn och föräldrar under höstterminen 2007. Samordning med kyrkans förskola har skett när det gäller öppettider och fördelning av olika verksamheter under veckans dagar.

Under hösten har två förskolor eldhärjats. Det gäller en förskola i Östberga och en i Stureby. Förvaltningen erbjöd alla föräldrar en ny förskoleplats i tillfälliga förskolelokaler inom mindre än en vecka. Planering för att bygga upp de två förskolorna pågår nu.

Kultur

Sammantaget har 1 500 barn och 600 ungdomar deltagit i olika kulturupplevelser till en kostnad av 232 000 kronor. Dessa medel har bland annat gått till kulturbidrag till biblioteken i området, dockteater, cirkusföreställningar och gemensamma biobesök.

Följande föreningar har beviljats bidrag på sammanlagt 165 000 kronor.

- Föreningen Trivs
- Föreningen Awale Ahmed
- Krepplaggruppen

- Föreningen Dalbotten
- Rågsveds samhällsförening
- Zigenka ungdomsföreningen Petroff
- Årstafältets koloniområde
- Somaliska-Svenska ungdom kultur och sport
- Lokala hyresgästföreningen Östberga
- Årsta Scouter

Öppen fritidsverksamhet

Fritidsverksamheten består av sju fritidsgårdar, två träffpunkter, fyra parklekar och fyra fältassistenter. Under hösten har enheten genomfört en organisationsförändring. Verksamheterna har påbörjat arbetet med att utveckla en gemensam pedagogik, som bygger på forskning om vad som främjar och förebygger samt gynnar en god utveckling för barn och ungdomar.

Fritidsgårdarna och träffpunkterna har sammanlagt haft 50 527 besök. Av dessa är cirka 70 procent pojkar och 30 procent flickor. Parklekarna har haft 147 375 besök. I parklekarna är det i stort sett en jämn fördelning mellan könen. Bandängens parklek med djurhållning står för totalt 117 000 av besöken.

Fritidsgårdar och träffpunkter som geografiskt tillhör Enskede-Årsta har haft öppet fyra kvällar per vecka och i Vantör har man haft öppet fem kvällar per vecka. I samverkan med föreningar har flera verksamheter öppet under dagtid för rastverksamhet eller mellanstadieverksamhet, på uppdrag av skolorna i stadsdelsområdet.

Under 2007 har ett nytt lokalt brottsförebyggande råd (Brå) startat. På lokal nivå är Brå ett forum där tjänstemän från olika organisationer möts för att diskutera trygghetsfrågor. Den resurs som närpolisen tidigare har ställt till stadsdelsnämndernas förfogande för att bygga upp och driva det lokala Brå:s verksamhet har från och med år 2007 dragits in. Detta har inneburit att en större del av arbetet har skett och kommer att ske inom ordinarie verksamhet.

Under året har det nya lokala Brå haft fyra möten, där representanter från bostadsföretag, fritid, skola, socialtjänst och polis bjudits in. Till det lokala Brå har det startats undergrupper för samverkan kring trygghet och trivsel, ungdomar och kvinnofridsfrågor. Stadsdelsnämnden har vid sitt sammanträde den 21 maj 2007 lagt en skrivelse om lokala Brå, som med detta anses besvarad.

Avdelningen för arbete, bistånd och flyktingmottagande

Verksamheten inom avdelningen för arbete, bistånd och flyktingmottagande har varit organiserad enligt beskrivningen i verksamhetsplan 2-2007.

Avdelningschefen har ordet

Avdelningen har under året vänt ett stort underskott för försörjningsstöd till en budget i balans. Fokus har legat på att utveckla organisationen och samverka på ett övergripande plan och utveckla arbetsmetoder för att minska bidragsberoendet.

Avdelningen har under det gångna halvåret arbetat intensivt med att utveckla arbetsmetoder för att personer som har försörjningsstöd på grund av arbetslöshet ska få egen försörjning och att de som inte står till arbetsmarknadens förfogande ska få en arbetsplan. Avdelningen har fattat 49 126 beslut om försörjningsstöd under år 2007. Det är en minskning med 3 000 beslut jämfört med år 2006.

Mottagningsenheten har arbetat med att förbättra tillgängligheten för personer som vänder sig till förvaltningen för att ansöka om försörjningsstöd. Enheten har utifrån ett tydligt flödesschema strukturerat arbetsmetoderna för dokumentation och rättsäkerhet.

Försörjningsstödsenheten har under hösten målgruppsindelade ärendena i tre arbetsgrupper: Ungdomar upp till 25 år, Arbetslösa och Rehabärenden. En tydlig funktionsindelning av arbetsuppgifterna har också gjorts. Den administrativa handläggningen av försörjningsstöd har förts över till bidragshandläggarna för att på så sätt frigöra tid för socialsekreterarna att jobba med socialt förändringsarbete.

Enskede-Årsta-Vantör, Farsta och Skarpnäcks stadsdelsförvaltningar har en gemensam flyktingmottagning och introduktion. Den huvudsakliga inriktningen är att individen så snart som möjligt ska bli självförsörjande och även i övrigt få möjligheter att etablera sig i samhället. Flyktingmottagandet har under året nått en hög grad av självförsörjning, 64 procent.

Avdelningens arbetsmarknadsenhet, Arbetsforum sydost – Afso och ”arbete.nu”, avvecklades den 31 december i och med att Jobbtorg infördes. De arbetsuppgifter som fortfarande tillhör stadsdelsförvaltningen – offentligt skyddat arbete, ferieaktiviteter för ungdomar samt viss arbetsträning – har förvaltningen fört över till försörjningsstödsenheten.

Budgetrådgivarna har erbjudit personer som bor i Enskede-Årsta-Vantör stöd och råd i budget- och skuldfrågor. Budgetrådgivarna har även bistått med hjälp att söka lagstadgad skuldsanering. De har också arbetat tillsammans med vuxenenheten och barn- och ungdomsenheten för att förhindra vräkningar av barnfamiljer.

Avdelningen för individ- och familjeomsorg

Verksamheten inom avdelningen för individ- och familjeomsorg har varit organiserad enligt beskrivningen i verksamhetsplan 2-2007.

Avdelningschefen har ordet

Barn och ungdom

Av cirka 400 anmälningar och ansökningar, som har kommit in till enheten för barn och ungdom under perioden september-december 2007, har cirka 100 ärenden resulterat i ett yttrande eller remitterats till utredning. Det innebär att cirka 75 procent har kunnat avslutas efter bedömning, en kort insats eller hänvisning till öppenvården.

Till utredningsgrupperna har familjer med en mer komplex problembild remitterats. Mottagningsgruppen har uppmärksammat att en stor andel av de inkomna anmälningarna, cirka 35 procent, rör ungdomsbrott. Enheten för barn och ungdom har använt bedömningsmetoden SAVRY (Structured Assessment of Violence Risk in Youth) för att få en uppfattning om hur stor risken är att en ungdom fastnar i kriminalitet. De polisanmälningar om grova brott som har inkommit har utretts, men förvaltningen behöver utveckla arbetsmetoder för att uppmärksamma och mobilisera positiva motkrafter för ungdomar som begår upprepade ”småbrott” som snatteri, klotter etc. innan beteendet befästs.

Öppenvården för barn och familjer har erbjudit differentierade insatser utan biståndsbeslut, till exempel föräldrasamtal, föräldrautbildningen Komet, nätverksmöten och samarbetssamtal. 117 föräldrapar med 140 barn och ungdomar har fått samarbetssamtal och 123 föräldrar med 170 barn har fått råd och stöd. Öppenvården har genomfört 14 olika Kometgrupper. I arbetet med att förebygga drogmissbruk och kriminalitet har enheten samarbetat med skolorna samt fritids- och fältpersonal. Ett prioriterat arbete har varit att minimera antalet institutionsplaceringar och göra nödvändiga placeringar korta genom att i stället ge ett mångsidigt stöd till familjer med barn och ungdomar i hemmiljö. Under året har öppenvården gett insatser till 142 ungdomar med familj och till 219 familjer med barn under 13 år.

Vuxna

Enheten för vuxna har cirka 660 aktuella ärenden, varav 235 gäller socialpsykiatri. Under år 2007 har enheten också tagit emot cirka 160 inkommande informationer som inte har lett till vidare utredning. Arbetet på den nya enheten har varit fokuserat på att upparbeta nya gemensamma rutiner för mottagning, utredning och

dokumentation och fortsätta arbeta med strukturerade utredningsmetoder (ASI, IU och DUR).

Utbudet av insatser från öppenvård vuxna missbruk har blivit större eftersom Pelarens 12-stepsprogram och Kvinnoverksamhetens program nu erbjuds till alla som bor i Enskede-Årsta-Vantör. Invånarna i Vantör kan också söka hjälp inom Gullmarsplans öppna beroendemottagning. Pelaren har under år 2007 startat grupper för anhöriga. I samverkan med Svenska kyrkan har en diakon från Årsta församling regelbundet besökt Pelaren för gruppsamtal i livsåskådningsfrågor.

Bostadssituationen är ett mycket stort problem för många missbrukare. Förvaltningen har kunnat erbjuda dessa verksamheten vid Slingans träningsboende. Förvaltningen har även ökat antalet försöks- och träningslägenheter. Samtidigt har förvaltningen lagt ner Werksams öppenvårdsprogram. Istället ska man arbeta med motivationsgrupper och motiverande individuella samtal – metoder som enligt de nationella riktlinjerna för missbruksvård har fungerat väl. Öppenvården har lämnat Werksams Lokal på Sköllerstagatan. I öppenvårdens nya lokal på Kumlagatan planeras för motivationsgrupper och grupper för de som bor i försöks- och träningslägenheter.

Samarbetet med Convictus och verksamheten Bryggan för hemlösa har fortsatt. Förvaltningen har även samverkat med intresseorganisationer som Anonyma Alkoholister (AA), Anonyma Narkomaner (NA) och Musketörerna (en nystartad förening i Rågsved), som alla använder förvaltningens lokaler kvällstid.

Under hösten har utförarenheten inom socialpsykiatrien påbörjat arbetet med att formulera en gemensam värdegrund för hur de olika verksamheterna ska komplettera och inspirera varandra. Arbetet med uppsökande verksamhet har fortsatt. För de personer som redan har stödjande insatser har enheten utökat stödet på kvällarna. Enheten har haft ett nära samarbete med landstingets psykiatri kring personer med psykiskt funktionshinder. För att förebygga vräkningar har enheten även en uppsökande verksamhet för personer som anmäls för bland annat störningar.

Föreningar som arbetar för att motverka missbruk och/eller ger stöd till missbrukare och barn till missbrukare kan söka föreningsbidrag. Under år 2007 beviljade förvaltningen föreningsbidrag till de två föreningar som sökte bidrag (TRIVS och Convictus).

Avdelningen för stöd och service till personer med funktionsnedsättning

Under året har avdelningen genomfört en omorganisation. På utförardelen har antalet enheter och enhetschefer minskat från 9 till 6. Antalet biträdande chefer har därigenom minskat från 14 till 10. Alla biträdande chefer arbetar nu heltid som chef och inte som tidigare delvis även som vårdare. Genom att skapa större enheter har en högre flexibilitet uppnåtts, den ekonomiska bärigheten har ökat och chefsrollen för biträdande chefer har blivit tydligare.

Avdelningschefen har ordet

Arbetet med att hitta arbetsplatspraktik för arbetstagare utanför den dagliga verksamheten har fortsatt och fyra brukare har idag praktik på arbetsplatser. Dagliga verksamheten har ökat sitt utbud genom att starta en ny arbetsgrupp för personer med autism.

Under året har Sköntorps korttidshem flyttat till nya lokaler i Dalen. De nya lokalerna har en bättre utemiljö för barnen, eftersom det finns en uteplats i anslutning till lokalen. Tillgängligheten till promenadområden, allmänna kommunikationer och möjlighet till uteaktiviteter är också betydligt bättre än i de gamla lokalerna.

Gruppbostäderna har utifrån de boendes behov och önskemål ordnat egna fritidsaktiviteter. De har även utnyttjat föreningars utbud av aktiviteter, till exempel Vuxenskolan och Nykterhetsrörelsens studieförbund. Svedmyrabadet har i högre grad erbjudit badmöjligheter för daglig verksamhet och gruppbostäder genom att avsätta en förmiddag i veckan för den målgruppen.

Utbildning i dokumentation har påbörjats och några enheter använder dokumentationssystemet ParaSol. Men på grund av tekniska problem har ännu inte alla enheter tillgång till systemet.

Avdelningen för äldreomsorg

Verksamheten inom avdelningen för äldreomsorg har varit organiserad enligt beskrivningen i verksamhetsplan 2-2007.

Avdelningschefen har ordet

Projekt

Äldreomsorgen har beviljats medel från Socialstyrelsen för projekt kring vardagsrehabilitering inom Tussmötegårdens vård- och omsorgsboende samt för kostprojekt. Vidare har läkemedelsgenomgångar genomförts inom Mårtensgårdens och Högdalens vård- och omsorgsboenden. I Vantör har projektet Ny arbetsmodell för beställare och utförare bedrivits under åren 2006 och 2007 med stöd av kompetensstegen. Alla dessa projekt avslutades år 2007.

Socialstyrelsen och kompetensstegen har beviljat medel för följande projekt som påbörjats och fortsätter under år 2008.

- Hälsoträdgårdar vid Rågsveds äldrecentrum (Socialstyrelsen)
- Rehabprojektet taktill stimulering inom Stureby vård- och omsorgsboende (Socialstyrelsen)
- Öppna dagverksamheter i Högdalen och Östberga (Socialstyrelsen)
- Uppsökande verksamhet med erbjudande om hälsosamtal i samverkan med landstinget (Socialstyrelsen)
- Sociala innehåll, rehabilitering och demensvård inom Vikmansgården respektive Norrbärkes sjukhem samt det sociala innehållet inom Finskt äldrecentrum (Socialstyrelsen)
- Vikarietäckning för utbildningsinsatser efter validering i Kravmärkt yrkesroll, KYR (Socialstyrelsen)
- Mobilt omvårdnadsteam inom hemtjänsten i Enskede-Årstaområdet (Kompetensstegen)
- Dementsteam inom hemtjänsten i Enskede-Årstaområdet (Kompetensstegen)
- Validering (KYR) för all vårdpersonal i Enskede-Årsta (Kompetensstegen)
- Utbildningsinsatser efter validering KYR (Kompetensstegen)

Utöver dessa projekt finns också projektet Utveckling av stöd till anhöriga, vilket finansieras av Länsstyrelsen Stockholms län.

Kvalitetssystemet

Äldreomsorgen har reviderat kvalitetssystemet enligt hälso- och sjukvårdslagen för att göra systemet tydligare och mer hanterbart. Under hösten 2007 påbörjade äldreomsorgen arbetet med att sammanföra de två tidigare förvaltningarnas rutiner

och riktlinjer. Arbetet beräknas vara klart våren 2008. Enheterna inom äldreomsorgen ger möjlighet till handledning och reflektion kring bemötande. Bemötandefrågor diskuteras på arbetsplatsträffar, bland annat utifrån inträffade händelser.

Med detta anser förvaltningen att skrivelsen om arbetet med kvalitetssystemet, som lämnades vid nämndens sammanträde 25 oktober 2007, är besvarad.